

Vrijloopstal niet duur

Folie bovenbouw drukt kosten

Een vrijloopstal met voerhek is goedkoper dan een ligboxenstal. Laat je de voergang weg dan laat het grotere benodigde oppervlak de kosten stijgen.

Tekst en foto's: Gertjan Zevenbergen

Je kunt een vrijloopstal net zo duur maken als je zelf wilt. Zo zit tussen de duurste en goedkoopste uitvoering van de vrijloopstallen van de deelnemers in het praktijknetwerk 'Vrijloopstallen' een verschil van 1.300 euro per koe, melkapparatuur niet meegeteld. Een vrijloopstal kan dan ook goedkoper zijn dan een ligboxenstal, blijkt uit kengetallen die Bart Naalden berekende voor het praktijknetwerk.

De student aan de Agrarische Hogeschool in Den Bosch becijferde dat een ligboxenstal met mestopslag buiten de stal ongeveer 4.265 euro per koe kost. Melkveehouders met een vrijloopstal met dichte vloer achter het voerhek investeerden 3.800 euro per

koe. De dieren hebben dan in totaal 15 m² ligruimte ter beschikking. Wil je zonder dichte vloer en voergang bouwen en laat je de koeien uit voerwagens vreten, dan heb je een vloeroppervlak van 30 m² per koe nodig om de compostbodem droog te houden. Door dat grote oppervlak stijgt de investering echter tot 4.400 euro per koe, heikosten niet meegerekend. De onderbouw is goedkoop. Door het beton- en grondwerk is dat bij de ligboxenstal bijna zes keer zo duur. In de grote vrijloopstal heb je immers alleen een ringbalk en folie nodig onder het ligbed. De kleinere vrijloopstal vraagt door de aanwezigheid van een voergang en dichte vloer achter het voerhek, wel iets meer betonwerk.

Het is echter de bovenbouw die de vrijloopstal duur maakt. Wederom is de grote oppervlakte daarvan de oorzaak. Bij een serre of V-stal blijft de bovenbouw goedkoop. Vergeleken met een zadeldak scheelt dat 30 euro per m². In dat geval bouw je zelfs de grote vrijloopstal goedkoper dan een ligboxenstal met zadeldak. Bouw je goedkoop en dus klein en wil je het ligbed altijd goed droog houden, dan is een beluchtingsvloer een optie. Buizen en ventilatoren blazen of zuigen lucht door het bed en brengen en houden de compostering op gang. Zelfs de meest goedkope versie, zonder beton onder het strooisel, maakt de vrijloopstal wel bijna 60.000 euro duurder: 400 euro per koe.

< Een vrijloopstal kun je zo duur maken als je zelf wilt. Het verschil tussen de goedkoopste en duurste bedraagt 1.300 euro per koeplaats.

v Door te besparen op de bovenbouw is de vrijloopstal goedkoper te bouwen dan een gangbare ligboxenstal.

Kengetallen: kleine vrijloopstal vaak goedkoper dan ligboxenstal

	Vrijloopstal	Vrijloopstal	Vrijloopstal	Ligboxenstal	Vrijloopstal compostbodem	Vrijloopstal compostering
Voersysteem	voerhek	voerhek	voerwagens	voerhek	voerhek	voerhek
Bovenbouw	zadeldak	folie	zadeldak	zadeldak	folie	folie
Staloppervlakte (m ²)	2.880	2.880	4.200	1.247	2.880	2.880
Oppervlakte voergang 4m (m ² /koe)	2,6	2,6	0	1,2	2,6	2,6
Oppervlakte roostervloer (m ² /koe)	2,6	2,6	0	4,3	2,6	2,6
Oppervlakte ligbed (m ² /koe)	15	15	30	3,4	15	15
Leefruimte (m ² /koe)	17,6	17,6	30	7,7	17,6	17,6
Investeringskosten (in euro's)						
• voorbereidingen	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
• onderbouw	133.630	133.630	53.100	304.460	159.630	217.930
• bovenbouw	333.000	246.600	470.000	174.580	246.600	246.600
• stalinrichting	55.878	55.878	75.441	103.000	76.001	77.346
• Totaal	537.508	451.108	613.541	597.040	497.231	77.346
– Investeringskosten per m ²	187	157	146	479	173	193
– Investeringskosten per koe	3.839	3.222	4.382	4.265	3.552	3.978

De indicatieve bouwkosten van verschillende vrijloopstallen voor 140 koeien uitgezet tegen de kosten van een ligboxenstal. De mestopslag ligt bij de eerste vier voorbeelden buiten de stal. Bij de laatste twee, waarbij het ligbed al dan niet wordt belucht om de compostering op gang te houden, is onder de emissiearme vloer achter het voerhek een mestopslag.